

OBSAH.

I. Doba nejstarší. *Od pravěku do XII. století.*

Zeměpisný ráz Mnichovohradištska 1. Pravěk: doba kamenná starší a mladší 2, obchodní styky, kultura přechodní, lužická, slezská, slovanská 3. Vévodství Charvatské 4. Společenské zřízení staroslovanské 5, třídy obyvatelstva, ženy, otroci, šlechta vyšší a nižší 6, hospodářství, sídla 7. Ohlasy pravěku v místních jmenech: vody, lesy 8, vsi, hrady 9, rodová jména, vsi mladší 10, obchod, stezky zemské a jejich obrana 11, 12, str. 1—12.

II. Počátky dějinné.

Správa politická a církevní ve XII. a XIII. stol. 13, kladrubský újezd Sezemský 14, založení kláštera Hradiště, rod Markvarticů 15, Heřman z Markvartic, stranník Soběslava II. 16, příchod západní kultury, nové obce 17. Rozrod Markvarticů 18, páni z Lemberka 19, založení Zvířetic 20, str. 13—20.

III. Klášter a zboží jeho v XII. a XIII. věku.

Počátek kláštera Hradiště 21, jeho místo 22, četnost bratří, osada v Sv. Poli, první statky 23, nejstarší opatové Thidrich až Modlik 24, život v klášteře 25, správa statků, nová kolonisace 26, stavba chrámu 27, vysazení městečka Hradiště 28, nadání lichtemburská 29, útrapy doby braniborské, návštěva královny Kunhuty 30, Zdislav ze Zvířetic 31, zřízení proboštství v Jablonné 32, opat Pavel 33 str. 21—33.

IV. Páni ze Zvířetic.

Rozloha zboží Zvířetického 34, synové Zdislavovi Heřman a Markvart 35, záští mezi Markvartici 36, synové Heřmanovi a Markvartovi 37, jejich duchovní opatření 38, Havel, Hašek 39, Oldřich 40, Jan, Havel, Vilém 41, rodina Vilémova 42, Zvířetičtí přijímají jméno Vartemberků 43 . str. 34—43.

V. Klášter v XIV. století.

- a) *Přiběhy*: Opatové Předbor 44, Verner, Zdeslav 45, Matěj 46, Václav 47, Nemoj 48, Mnišek, Mikuláš 49; jiní členové konventu 50, zprávy o budovách klášterních 51, právní poměry 52.
- b) *Statky*: v horách, rychta jenšovská 53, u Jizery pod Turnovem Loukov a Březina 54; Hradiště s Rybitvím 55, místopis Hradiště 56, obyvatelstvo 57, správa 58, výživa obyvatelstva 58, obchod, fara 59, Rybitví 60, Hněvušice 61, Kačí Hoření, Podol 62, Hošťkovice 63, Dneboh 64, Mužský, Dobrá Voda 65, Lhotice 66, Přestavlky 67, Klášter, Borovice, Vízkov 68, 69, Jivina, Mučkařov 70, 71, 73, Mohelnice 72, 74, Neveklovice 75, Rostkov, Stražiště, Kozmice 76—78, Chocnějovice 78, Rokytá 78, 80, 81, Vápno 79, Hlavice 82, 83, Krupá H. 84, 85, Olšina 86, Okna 87, Jablonec, Chlumek 88, 89, Krupá Dol. 90, Vicmanov 91, Bukovina 92—94, Jezvé 94, Žďár, Habr, vsi zvířetické,

Stakory 95, Stakorce, Nemyslovice 96, Bezno, Trmín, Vtelno, plat z Valečova a z Rožďalovic, Bousov 97, vsi vzdálené 98—100, vlastní hospodářství klášterní; dvory, pole, luka, pastviny, lesy, rybníky, mlýny; rozličná soustava v měření půdy 101, správa nad poddanými 102, povinnosti platební od poddaných 103, roboty 104, taxa všeho 105, přehled výnosu 106, 107, přehled vsí podle stupnice jednotlivých položek 108, 109, celkový odhad statků 110; jména poddaných 110, 111, národnost jejich 112, . str. 44—112.

VI. Ostatní místopis Hradištska v době předhusitské.

Valečov 113—116, Boseň 117, 118, Kněžmost, Branžíř, Arnoštice, vsi rohozecké 119, Solec 120, Soleček 121, Malobratřice, Litkovice 122, Všebořsko 123, Obrubce 124, Hájek, Chlumín, Koprník 125, Násedlnice, Studénka 126, Stakory, Stakořce, Chudoplesy, Olšovka, Bradlec, Hošťkovice, Kačí, Podol 127, Zásadka, Loukovec, Koryta, Sovenice, Sezemice, Chocnějovice 128, Mohelnice, sousedství 129, str. 113—129.

VII. Bouře husitská. Konec kláštera Hradiště.

Příčiny hnutí 130, vzpoura panská proti králi 131; náboženské poměry na Hradištsku, Husovi stoupenci a odpůrci, verše proti odpustkům 132—134, první následky upálení Husova, násilí na statcích klášterních 135, výbuch bouře a Zvířetičtí 136, zkáza kláštera 137, spolky a boje v Pojizeří r. 1420—22 138, 139, husitství dobývá Hradištska 140, Zvířetičtí v jednotě s kališními 141, poslední mniši hradištští, opatové Jan 142, Václav, převor Martin 143, rozptýlení statků klášterských 144—146 str. 130—146.

VIII. Příběhy panství Zvířetického a Hradištského až do r. 1547.

Petr z Vartemberka, Hašek a Havel na Zvířeticích 147, Heřman 148, 149, jeho synové 150, Sezimové z Oustí 151, Jan z Vartemberka 152, Hradiště v držení Berků z Dubé 152, pohroma křižácká, Čeněk z Barchova, Staré město Pražské 153, biskup Augustin, Linhart z Gutštejna, Jan a Bernart z Valdštejna 154, privilegia Vladislava II. 155, výtržnosti, Jan Svojanovský z Bozkovic 156, Jan Špetle z Janovic 157, Hynek Špetle, Jan Krupý z Probluze 158, Jan z Vartemberka a jeho význam 159, bratří česti na Hradištsku 160, Adam z Vartemberka 161, jeho pád v povstání r. 1547, konfiskace zboží vartemberkých 162, pronásledování Jednoty bratrské 163, str. 147—163.

IX. Panství Zvířetické v I. 1547—1620.

Osud a soudy p. Adamovy 165, král ujímá Hradiště 165, prodej Zvířetic Vartemberkům na Kamenici 166, Jiří Vratislav z Mitrovic 167, Jan Vlk z Kvítkova 168, popis panství 169, instrukce hajným 169, výnos peněžní 170, 171, povinnosti poddanské, správa, úředníci a služební 173.

Místopis Bakova 173, právní postavení obce 174, hospodářské poměry 175, obchod, šenk, pálené, pozemky 176, cechy 177, 178, chrám, fara, kněží 179, 180, Jednota bratrská, škola, rodáci 181, špitál; obyvatelstvo 182, str. 164—182.

X Sever Hradištska v XVI. věku.

Jiří z Labouně a Jindřich Žibřid z Velechova 183, rozdělení v zboží Klášterské a Hradištské 184, společné državy na Klášteře, zbytky královské 185, ves Borovice 186; osobnost Jiřího z Labouně 187, jeho soudy, rodina 188, kšافت 189; Jan z Labouně, ochrance Jednoty bratrské 190, jeho rodina 191, spory s příbuznými 192, závět 193; Jan Jiří z Labouně a jeho sestry 194, prodej Václavu z Budova 195, soudy Budovcovy s Labouňskými 196.

Hradiště. Osobnost Jindř. Žibřida 197, jeho vážnost a soudy 199, rodina, Adam Žibřid a sestry 199, jeho chot Krescencie z Habartic 260, soud její s příbuznými po Adamovi 201, 202, Kryštof Budovec z Budova 203, jeho závět, Václav z Budova 204.

Zásadka v l. 1452—1543, Čúch ze Zásady, Frycek z Daliměřic, Hrzánové z Harasova, Vančura Petr, Samšínský ze Samšiny 205, Vančura Zikmund, Prog z Velnic 206, Bernart z Hardeka, snahy komory král. o výkup vsí klášterských 207, soudy hrabat z Hardeka o tyto vesnice 208, Hedvika z Hazmburka 209, její poslední vůle 210, Kateřina Žerotínská ze Smiřic a chot její Jan z Říčan, ochrance Jednoty 211, prodej Vác. Budovcoví; dva rodáci z Hnevušic 212.

Chocnějovice: Zvířetičtí z Vartmberka, Markéta Litovská ze Svinař 213, její soudy se sousedy 214, pychy 215, Roznhajnové z Janovic 216, Anna z Vartmberka 217.

Rod Budovcův: mladí a cesty Václava z Budova 218, pobyt v Cařihradě 219, jeho návrat a úřady 220, statky a stavby v Hradišti a na Klášteře 221, vychování syna Adama 222, správa nad poddanými, privilegia 223.

Město Hradiště 224, místopis okolo r. 1600 225, osedlí, počet duší, národnost, jména, židé, povinnosti 226—231, důchod panský 232, správa městská, pečeti, úředníci, výtržnosti v městě 233; právní postavení sousedů; hospodářství městské 234, pivo, víno, pálení, cechy 235, řezníci a jejich řád 236—237, ostatní cechy místní a meziměstské 239; správa církevní 239, kněží 240, bratří čeští; škola 241, učitelé 242, 243; rodáci 244, Adam Zalužanský z Zalužan, profesor a lékař 245, jeho snahy a spisy 246; špitál; drobná šlechta v Hradišti: Dobřenští z Dobřenic 247, Dobranovští, Kobík z Poříčan, Košman z Lésky, z Lejbnic, ze Sendražic, z Maxen 248, Šlechtové ze Všebrd 249, jejich soudy 250; z Eyfrštorfu 251.

Drobná šlechta po vsech hradištských: ve V. Ptýrově 251—253, v Dalešicích 254, v Kačovci, Hošťovicích 254, v Haškově, v Podole 255, ve Vápně, Jablonci, Habru, Borovici, Studénce 256.

Kurovodice 256 a *Hradeček* 257.

Loukovec 258; Zvířetičtí, z Ryzmburka, z Bříštan, Cetenští, Vartmberkové 259, Vác. Litovský ze Svinař 260, Jakub z Vraního, Planknar, Berkové 261, Albrecht Berka, ochránce Jednoty bratrské 262, Bohuchval 263, Aleš a Bohuchval 264, chrám v Loukově; úředníci a služebníci 265 — str. 183—265.

XI. Valečov a Studénka v XV. a XVI. století.

Valečov. Rod Valečovských 266, Vaněk z V. a Kněžmosta, věrný pomocník Jiřího Poděbradského, jeho statky, význam, činnost literární 267—270, jeho potomstvo 271, Samuel z Hrádku a jeho rod 272, Frydrych z Donína, Jiří z Šelmberka, Berkové z Dubé 273, Mik. Vančura 274, jeho potomci: Petr 275 s chotí Magdalenou 276, Jiří se syny Hynkem a Zikmundem, rozdělení Valečova 277, Jiří mladší a jeho výtržnosti 278, Vilém z Malovic 279, Václav Honrut z Harasova 280; Albrecht Kaplíř ze Sulevic spojí opět celé zboží 281, Vác. Vojt. Kaplíř, bratří Jindřich a Kryštof Kapounové ze Svojkova 281, druhé a třetí dělení Valečova: Kryštof, Jan, Jindřich, Albrecht 282, 283; popis hradu r. 1555 a 1617 283—284, panství 285.

Městečko Kněžmost; místopis 286, přední budovy, správa 287, registra pečet, rychtář a konšelé 288, dvojpanství r. 1617 289, „zápověď neřádů“ 290—291, povinnosti a práva, živnosti 292, obyvatelstvo: vládykové, Němci, přední rody, jména 293, domácnost sousedská, škola 295.

Boseň ves, její obyvatelé, hamry, chrám a fara 296, duchovní 296, založení špitálu; vesnice ostatní a samoty, jména poloh 297.

Studénka náleží od r. 1452 ke Kosti, Mik. Vančura a syn Václav 298, Jiří a jeho synové 299, Jiří st., jeho spory 300, 301, Jiří Šfastný; popis statku 302, rybníky a vsi 303, preceptor, čeští Bratří 304 . . . str. 266—304.

XII. Drobná zboží na jihu Hradištska.

Solec, Soleček 305—308, Násedlnice 308—311. Bejčina, Dehetnice, Lhotice 311, 312, Litkovice a Všebořsko 313, Chlumín 315, Malobratřice 318—322, Dobrá Voda, Hájek, Chvístonosy 322; vesnice panství Maloskalského potom Svijanského 323, loukovská fara; Žehrov, Březinka 324 . . str. 305—324.

XIII. Ráz do Bílé hory. Ráz doby předbělohorské, světlo a stín 325, poměry národnostní 326, víra a politika 327, spory odtud plynoucí; zastoupení stran na Hradištsku 328, počátky protireformace, mandát proti bratřím r. 1602, Budovec v čele oposice 329, jeho činnost a styky s přáteli doma i v cizině 330; přípravy k dalším zápasům, náčelníci stavovští z Pojizeří 332; odboj arc. Matyáše r. 1608 333, jednání s Matyášem, boj o majestát vedením Budovcovým 334—338, vydání majestátu a dohoda stavovská o náboženský mír 339; Budovec po majestátě ustupuje z polit. života 341, oddává se nábož. rozjímání a tiskne své spisy 342, 343, úvod a výbuch stavovského povstání, účast Hradištska 344, hradištské vrchnosti za bouře, bitva bělohorská 346—347 str. 325—347

Přílohy. Privilegia bakovská a hradištská „ 348—368

Opravy a doplňky „ 369—372

Rejstřík jmen a věcí „ 373—454

Vysvětlení cizích a neobvyklých slov „ 455—459

Opravy chyb tiskových „ 459—460

22222